

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens

Planteavlsvudvalg

968. MEDDELELSE

73. ÅRGANG 28. JANUAR 1971

Nedbør, fordampning og vandbalance 1970.

Måling af nedbør og potentiel fordampning er i 1970 gennemført på følgende 36 lokaliteter: Ved statens planteavlsvirksomhedsstationer og afdelinger, ved klima- og vandbalancestationen på Højbakkegård, afdelingen for landbrugsforsøg ved A. E. K.s forsøgsanlæg på Risø, klimastationen A. IHD S4 ved Hårlev, Næsgård agerbrugsskole, Dallund avlsgård ved Sønderø på Nordfyn, på arealer i nærheden af landboforeningens planteavlsvirksomhed i Svendborg, Løgismose gods ved Hårby på Vestfyn, Rosengården ved Marslev på Østfyn. Ved Bjerringbro, Skanderborg, Grenå, Asmildkloster landbrugsskole, Viborg, Midtjyllands landboskole, Grindsted, klimastationen A. IHD J3 ved Bording, Terpsminde ved Aagaard og ved forsøgspolderen i Stauning ved Skjern Å.

Nedbøren er målt ved jordoverfladen på de enkelte lokaliteter i månederne april-november og i 1,4 m's højde i de øvrige måneder (landsdels gennemsnit). Måleinstrumenterne er beskrevet i 762. meddelelse, »Nedbør, fordampning og vandbalance 1964«.

I tabel 1 er stationerne delt op efter landsdele. Indenfor landsdelene er stationerne ordnet efter stigende maksimalt nedbørsunderskud i perioden 1/5-31/10. Beregningen er foretaget på grundlag af ugeopgørelser, og vil derfor ikke altid være identiske med det maksimale nedbørsunderskud i tabel 4. I denne periode er der i gennemsnit for hele landet faldet 384 mm nedbør. Den potentielle fordampning var i samme periode 430 mm. Det maksimale underskud varierer fra 74 mm ved Askov til 271 mm ved Studsgård.

I tabel 2 og 3 er måleresultaterne for nedbør og fordampning anført. Ved beregningen af potentiel fordampning er anvendt de samme korrektionsfaktorer som i 762. meddelelse. Resultaterne for november måned er medtaget.

Til bedømmelse af de forskellige afgrøders vandforsyning er beregnet sum for perioderne 1/4-30/6, 1/4-31/10 og 1/4-30/11.

Af tabel 2 ses, at der ved alle stationer, men specielt i Midt- og Vestjylland er faldet store nedbørsmængder i månederne juli, september, oktober og november.

Af tabel 3 fremgår, at fordampningen har været stor i månederne maj og juni på grund af den høje temperatur og dermed lave luftfugtighed og til tider ret stærke blæst.

Tabel 4 viser årets vandbalance (Nedbør ÷ Potentiell fordampning). Alle stationer har nedbørsoverskud i april, medens de i maj og juni har nedbørsunderskud med undtagelse af Næsgård, som har overskud i maj

måned. Er nedbørsunderskuddet på sandjord over 30-40 mm og på lerjord over 50-60 mm i en måned, vil afgrøder, der dækker jorden og er i vækst, være hæmmet i deres udvikling på grund af vandmangel. I månederne maj og juni var nedbørsunderskuddet på flere lokaliteter af en sådan størrelse, at plantearterne korn, græs m.fl. har lidt af vandmangel, hvilket har resulteret i lave høstudbytter på disse lokaliteter. De fleste stationer har haft nedbørsoverskud i september og alle stationer i oktober og november.

Tabel 1. Maksimalt nedbørsunderskud i mm i perioden 1/5-31/10 1970

Stationerne er opstillet efter stigende underskud

	mm	Dato
Nordjylland		
Hornum	132	4/9
Silstrup	147	1/9
Tylstrup	162	1/9
Centralgården	201	1/9
Østjylland		
Bjerringbro	180	4/9
Grenå	183	11/9
Ødum	210	4/9
Skanderborg	253	4/9
Midtjylland		
Askov	74	19/6
Lundgård	96	19/6
Grindsted	104	26/6
Aagaard	124	24/7
Viborg	191	4/9
Bording	214	1/9
Studsgård	271	28/8
Vestjylland		
Ribe	94	7/8
Borris	115	26/6
Spangsbjerg	184	4/9
Stauning	252	28/8
Sønderjylland		
Højer	166	14/8
Jyndeved	180	4/9
Rønhave	208	4/9
Fyn		
Årslev	109	4/9
Løgismose	117	26/6
Dallund-Sønderø	164	4/9
Blangstedgård	188	4/9
Marslev	226	4/9
Svendborg	231	4/9

Sjælland	mm	Dato	Lolland	mm	Dato
Hårlev	181	4/9	Abed.....	207	4/9
Højbakkegård.....	184	4/9	Falster		
Tystofte.....	209	4/9	Næsgård.....	70	4/9
Risø.....	250	4/9	Bornholm		
Roskilde.....	268	4/9	Åkirkeby.....	182	4/9

Tabel 2. Nedbør i mm ved jordoverfladen 1970

	Sum dec.- marts	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup		65	30	43	138	110	23	121	126	518	156	674
Centralgården.....		62	16	46	124	69	39	76	96	404	120	524
Tylstrup.....		70	20	28	118	70	37	68	97	390	118	508
Hornum.....		87	33	34	154	102	26	85	86	453	129	582
Gens. for Nordjylland..	149	71	25	38	134	88	31	88	101	442	131	573
Ødum.....		95	27	25	147	64	32	87	90	420	99	519
Bjerringbro.....		106	30	22	158	81	20	75	81	415	108	523
Skanderborg.....		47	42	29	118	54	24	101	74	371	129	500
Grenå.....		54	32	31	117	88	31	48	69	353	81	434
Gens. for Østjylland ..	156	76	33	27	136	72	27	78	79	392	104	496
Viborg.....		85	36	33	154	87	30	89	93	453	146	599
Studsgård		80	37	53	170	104	47	137	135	593	136	729
Grindsted		83	44	28	155	125	60	185	144	669	181	850
Bording.....		95	40	46	181	106	30	109	114	540	129	669
Aagaard.....		76	27	59	162	90	45	113	119	529	116	645
Askov		101	50	62	213	104	55	104	145	621	133	754
Lundgård		104	43	70	217	79	56	117	140	609	136	745
Gens. for Midtjylland .	169	89	40	50	179	99	46	122	127	574	140	714
Borris.....		79	40	48	167	121	72	122	147	629	136	765
Stauning		62	19	51	132	100	46	106	147	531	137	668
Spangsbjerg.....		85	44	77	206	112	53	136	148	655	164	819
Ribe.....		76	26	76	178	83	69	135	130	595	170	765
Gens. for Vestjylland..	181	76	32	63	171	104	60	125	143	603	152	755
Højer		79	28	23	130	100	64	72	115	481	155	636
Jynde vad.....		104	25	20	149	101	58	104	115	527	166	693
Rønhave		122	23	24	169	93	26	111	91	490	126	616
Gens. for Sønderjylland	141	102	25	22	149	98	49	96	107	499	149	648
Dallund-Søndersø		110	32	18	160	70	27	100	94	451	77	528
Marslev.....		87	35	29	151	51	24	83	101	410	70	480
Blangstedgård.....		69	35	25	129	67	25	97	113	431	83	514
Årslev		82	53	24	159	62	33	96	105	455	80	535
Svendborg.....		117	30	39	186	77	39	89	136	527	127	654
Løgismose.....		75	32	35	142	87	42	110	117	498	114	612
Gens. for Fyn.....	116	90	36	28	154	69	32	96	111	462	92	554
Tystofte.....		62	39	28	129	85	50	79	103	446	89	535
Svinninge.....		—	—	35	—	93	51	81	—	—	—	—
Risø.....		103	23	22	148	57	42	54	86	387	93	480
Højbakkegård.....		71	34	28	133	79	57	68	90	427	110	537
Roskilde.....		80	34	18	132	50	45	56	97	380	103	483
Hårlev		81	57	24	162	62	47	53	102	426	93	519
Gens. for Sjælland....	118	79	37	24	140	67	48	62	96	413	98	511
Abed, Lolland	141	106	30	29	165	62	25	81	98	431	87	518
Næsgård, Falster.....	141	55	63	11	129	94	24	63	90	400	81	481
Åkirkeby, Bornholm..	112	102	32	17	151	106	15	76	133	481	121	602
Gens. for hele landet..	142	85	35	31	151	86	36	89	109	471	115	586

Tabel 3. Fordampning i mm 1970

	Nov. 1969	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup	30	31	85	112	228	73	83	51	35	470	13	483
Centralgården.....	11	19	95	117	231	85	74	54	31	475	12	487
Tylstrup.....	7	19	63	106	188	79	70	46	20	403	7	410
Hornum.....	17	20	82	103	205	65	72	48	19	409	10	419
Gens. for Nordjylland..	16	22	81	110	213	76	75	50	26	440	11	451
Ødum.....	14	27	75	116	218	83	84	52	26	463	8	471
Bjerringbro.....	16	40	70	115	225	72	75	43	24	439	13	452
Skanderborg.....	29	31	93	122	246	88	95	51	32	512	21	533
Grenå.....	7	18	79	124	221	79	75	45	21	441	4	445
Gens. for Østjylland ..	17	29	79	119	227	81	82	48	26	464	12	476
Viborg	8	11	75	130	216	79	93	52	24	464	13	477
Studsgård	15	16	120	184	320	103	98	51	31	603	12	615
Grindsted	8	17	80	95	192	80	72	58	35	437	5	442
Bording.....	29	23	90	158	271	96	92	52	23	534	9	543
Aagaard.....	10	19	89	117	225	59	64	39	17	404	7	411
Askov	14	24	69	84	177	72	56	38	21	364	13	377
Lundgård	20	19	77	91	187	69	71	45	21	393	11	404
Gens. for Midtjylland .	15	18	86	123	227	80	78	48	25	457	10	467
Borris.....	32	29	83	105	217	77	73	44	24	435	23	458
Stauning	37	39	118	141	298	111	91	71	36	607	14	621
Spangsbjerg.....	21	30	106	139	275	119	102	68	31	595	16	611
Ribe.....	19	15	73	95	183	98	68	42	25	416	10	426
Gens. for Vestjylland..	27	28	95	120	243	101	84	56	29	513	16	529
Højer	22	29	86	113	228	102	71	50	35	486	22	508
Jydevad.....	27	21	80	128	229	85	84	55	26	479	19	498
Rønhave	26	35	77	121	233	97	74	66	16	486	8	494
Gens. for Sønderjylland	25	28	81	121	230	95	76	57	26	484	16	500
Dallund-Søndersø	7	50	64	104	218	72	68	41	14	413	8	421
Marslev	22	26	100	113	239	76	73	56	25	469	17	486
Blangstedgård.....	23	26	77	105	208	81	72	50	23	434	13	447
Årslev	17	18	68	86	172	72	52	38	10	344	4	348
Svendborg.....	29	25	92	137	254	94	90	49	25	512	10	522
Løgismose.....	13	26	72	90	188	64	64	47	24	387	14	401
Gens. for Fyn.....	19	29	79	106	214	77	70	47	20	428	11	439
Tystofte.....	22	29	102	122	253	97	83	64	30	527	12	539
Svinninge.....	—	—	—	146	—	110	88	64	—	—	—	—
Risø	19	41	90	129	260	80	89	57	25	511	12	523
Højbakkegård.....	16	25	95	122	242	85	75	54	24	480	16	496
Roskilde	16	36	95	136	267	91	81	57	31	527	13	540
Hårlev	29	30	84	113	227	81	81	54	24	467	17	484
Gens. for Sjælland....	20	32	93	124	249	87	82	57	27	502	14	516
Abed, Lolland	10	26	81	109	216	87	69	49	22	443	9	452
Næsgård, Falster	25	23	62	65	150	82	51	43	28	354	13	367
Åkirkeby, Bornholm..	22	26	69	100	195	109	66	60	29	459	13	472
Gens. for hele landet..	20	26	81	110	217	88	73	52	26	456	13	469

De registrerede tal er multipliceret med følgende faktorer: april 1,2, maj 1,3, juni 1,3, juli 1,4, august 1,3, september 1,2, oktober 1,0, november 0,7.

Tabel 4. Vandbalance, mm 1970

	April	Maj	Juni	Sum 1/4- 30/6	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Sum 1/4- 31/10	Nov.	Sum 1/4- 30/11
Silstrup	34	÷55	÷69	÷90	37	÷60	70	91	48	143	191
Centralgården	43	÷79	÷71	÷107	÷16	÷35	22	65	÷71	108	37
Tylstrup	51	÷43	÷78	÷70	÷9	÷33	22	77	÷13	111	98
Hornum	67	÷49	÷69	÷51	37	÷46	37	67	44	119	163
Gens. for Nordjylland . . .	49	÷56	÷72	÷79	12	÷44	38	75	2	120	122
Ødum	68	÷48	÷91	÷71	÷19	÷52	35	64	÷43	91	48
Bjerringbro	65	÷40	÷93	÷68	9	÷55	32	57	÷25	95	70
Skanderborg	16	÷51	÷93	÷128	÷34	÷71	50	42	÷141	108	÷33
Grenå	36	÷47	÷93	÷104	9	÷44	3	48	÷88	77	÷11
Gens. for Østjylland	47	÷46	÷92	÷91	÷9	÷55	30	53	÷72	92	20
Viborg	74	÷39	÷97	÷62	8	÷63	37	69	÷11	133	122
Studsgård	64	÷83	÷131	÷150	1	÷51	86	104	÷10	124	114
Grindsted	66	÷36	÷67	÷37	45	÷12	127	109	232	176	408
Bording	72	÷50	÷112	÷90	10	÷62	57	91	6	120	126
Aagaard	57	÷62	÷58	÷63	31	÷19	74	102	125	109	234
Askov	77	÷19	÷22	36	32	÷1	66	124	257	120	377
Lundgård	85	÷34	÷21	30	10	÷15	72	119	216	125	341
Gens. for Midtjylland	72	÷46	÷73	÷47	19	÷32	74	102	117	130	247
Borris	50	÷43	÷57	÷50	44	÷1	78	123	194	113	307
Stauning	23	÷99	÷90	÷166	÷11	÷45	35	111	÷76	123	47
Spangsbjerg	55	÷62	÷62	÷69	÷7	÷49	68	117	60	148	208
Ribe	61	÷47	÷19	÷5	÷15	1	93	105	179	160	339
Gens. for Vestjylland	48	÷63	÷57	÷72	3	÷24	69	114	90	136	226
Højer	50	÷58	÷90	÷98	÷2	÷7	22	80	÷5	133	128
Jynde vad	83	÷55	÷108	÷80	16	÷26	49	89	48	147	195
Rønhave	87	÷54	÷97	÷64	÷4	÷48	45	75	4	118	122
Gens. for Sønderjylland . . .	74	÷56	÷99	÷81	3	÷27	39	81	15	133	148
Dallund-Søndersø	60	÷32	÷86	÷58	÷2	÷41	59	80	38	69	107
Marslev	61	÷65	÷84	÷88	÷25	÷49	27	76	÷59	53	÷6
Blangstedgård	43	÷42	÷80	÷79	÷14	÷47	47	90	÷3	70	67
Årslev	64	÷15	÷62	÷13	÷10	÷19	58	95	111	76	187
Svendborg	92	÷62	÷98	÷68	÷17	÷51	40	111	15	117	132
Løgismose	49	÷40	÷55	÷46	23	÷22	63	93	111	100	211
Gens. for Fyn	61	÷43	÷78	÷60	÷8	÷38	49	91	34	81	115
Tystofte	33	÷63	÷94	÷124	÷12	÷33	15	73	÷81	77	÷4
Svinninge	—	—	÷111	—	÷17	÷37	17	—	—	—	—
Risø	62	÷67	÷107	÷112	÷23	÷47	÷3	61	÷124	81	÷43
Højbakkegård	46	÷61	÷94	÷109	÷6	÷18	14	66	÷53	94	41
Roskilde	44	÷61	÷118	÷135	÷41	÷36	÷1	66	÷147	90	÷57
Hårlev	51	÷27	÷89	÷65	÷19	÷34	÷1	78	÷41	76	35
Gens. for Sjælland	47	÷56	÷100	÷109	÷20	÷34	5	69	÷89	84	÷5
Abed, Lolland	80	÷51	÷80	÷51	÷25	÷44	32	76	÷12	78	66
Næsgård, Falster	32	1	÷54	÷21	12	÷27	20	62	46	68	114
Åkirkeby, Bornholm	76	÷37	÷83	÷44	÷3	÷51	16	104	22	108	130
Gens. for hele landet	59	÷46	÷79	÷66	÷2	÷37	37	83	15	102	117

Statens Forsøgsstation, St. Jynde vad

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1971 11,50 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELIKER)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer.